MAGYAR TANNYELVŰ ISKOLÁK III. ORSZÁGOS VETÉLKEDŐJE, 2008

Teleki Sámuel földrajzverseny

Humán földrajz X – XI. osztályos tanulók számára

Feladatlap

Feldatlap száma	
Elért pontszám	

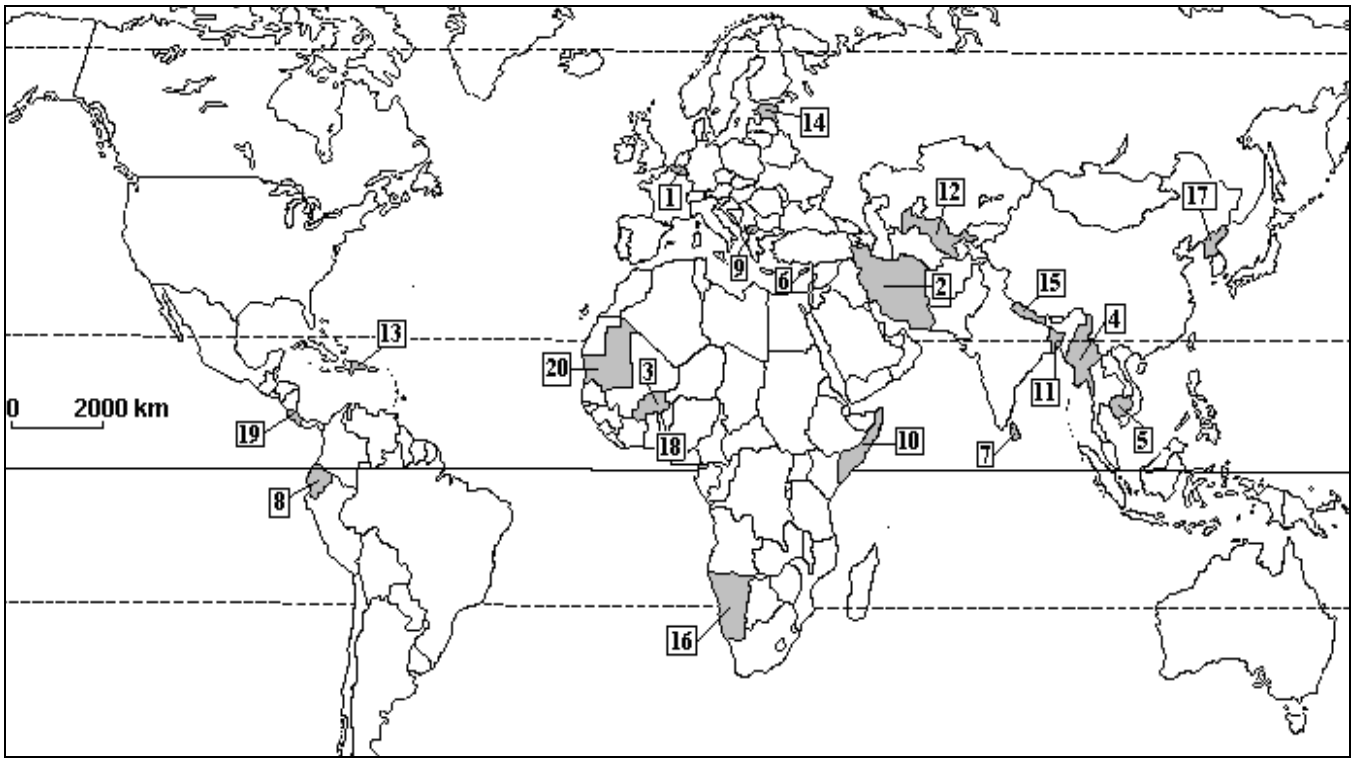
	Név	**Aláírás**
Javítótanár 1		
Javítótanár 2		
Zsűrielnök		

Utasítás

- *Az adatlapot nyomtatott nagybetűkkel töltsd ki !*
- *A feladatok megoldásához segédeszköz nem használható !*
- *Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos !*
- *A feladatok megoldásához tollat/golyóstollat kell használni !*
- *Az feladatlapon javítani, átírni, radírozni, stb. nem szabad ! Az elrontott részt tedd zárójelbe!*
- *A feladatok megoldására 3 óra áll rendelkezésedre !*
- *Az elérhető maximális pontszám 90.*

I. Töltsd ki a táblázatot a térkép alapján! **20 pont**

Elért pontszám	

	Ország	Főváros	Hivatalos nyelv	Uralkodó vallás
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

II. A következő feladatokban két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened. 10 pont
A választási lehetőségek a következők:

Elért pontszám	

A. "a" nagyobb mint "b" **B.** "b" nagyobb mint "a" **C.** "a" és "b" egyenlő, vagy közel azonos

1. a) A városiasodás foka Romániában.
   b) A városiasodás foka Kuvaitban. …….
2. a) A népsűrűség Hollandiában.
   b) A népsűrűség Olaszországban. …….
3. a) Ázsiában a hinduizmus követőinek száma.
   b) Ázsiában az iszlám követőinek száma. …….
4. a) Az egy főre jutó GDP érték az USA-ban.
   b) Az egy főre jutó GDP érték az Norvégiában. …….
5. a) A férfiak várható élettartama Svájcban.
   b) A férfiak várható élettartama Spanyolországban. …….
6. a) USA gáztartaléka.
   b) Oroszország gáztartaléka. …….
7. fa) A születések száma a népesedési ciklus II. szakaszában.
   b) A halálozások száma a népesedési ciklus II. szakaszában …….
8. a) Kína széntermelése.
   b) USA széntermelése. …….
9. a) Az egy főre jutó édesvíztartalék Ázsiában.
   b) Az egy főre jutó édesvíztartalék Dél-Amerikában. …….
10. a) A tűlevelű erdők által elfoglalt terület nagysága.
    b) A forró égövi erdők által elfoglalt terület nagysága. …….
11. a) Az oroszországi vasérc fémtartalma.
    b) A brazíliai vasérc fémtartalma. …….
12. a) Chile réztermelése.
    b) Peru réztermelése. …….
13. a) A városiasodás foka Szingapúrban.
    b) A városiasodás foka Monacoban. …….
14. a) Észak-Amerika urántartaléka.
    b) Ausztrália urántartaléka. …….
15. a) Hollandia gáztermelése.
    b) Algéria gáztermelése. …….
16. a) A japán nyelvet beszélők száma.
    b) A portugál nyelvet beszélők száma. …….
17. a) Ukrajna természetes szaporulata.
    b) Portugália természetes szaporulata. …….
18. a) Az agrárfoglalkozásúak aránya Egyiptomban.
    b) Az agrárfoglalkozásúak aránya Németországban. …….
19. a) A születések száma a népesedési ciklus I. szakaszában.
    b) A halálozások száma a népesedési ciklus I. szakaszában. …….
20. a) A gyermekkorú népesség aránya Brazíliában
    b) A gyermekkorú népesség aránya Ausztriában …….

III. Írd az állításhoz a rávonatkozó betűjelet! (minden helyes válasz 0,5 pontot ér) 8 pont

Elért pontszám	

a) A. Argentína B. Brazília C. Mexikó D. Mindegyikre vonatkozik

…….. 1. Déli részén hideg félsivatag található.
…….. 2. Északi tája: a Gran Chaco.
…….. 3. Fő folyójának torkolati részén nevezetes jelenség a Pororoca.
…….. 4. Kőolaj kitermelés terén az első öt között van a világon.
…….. 5. A világ legnagyobb vízerőművét építette meg a Paraná folyón.
…….. 6. Hivatalos nyelve a latin nyelvcsaládba tartozik.
…….. 7. Az azték kultúra színhelye.
…….. 8. Területén fekszik a világ legszebbnek tartott tengerparti strandja, a Copacabana.

b) A. feketekőszén B. kőolaj C. geotermikus energia D. napsugárzás

…….. 1. Az energiagazdaságban betöltött vezető szerepét a 20. század közepén elveszítette.
…….. 2. Szerepének felértékelődése szorosan összekapcsolódik a közlekedés fejlődésével.
…….. 3. Hasznosításának nagy hagyományai vannak Izlandon.
…….. 4. Napjainkban a vegyipar fő nyersanyaga.
…….. 5. A mediterrán országokban nyáron kiegészítő energiaforrásként hasznosítják.
…….. 6. Jelenlegi ismereteink szerint ebből az energiaforrásból mintegy 500 év múlva kimerülnek a Föld készletei.
…….. 7. A közlekedésben energiaforrásként (áramforrásként) történő nagyobb mértékű hasznosítása az ágazat okozta környezeti károkat is mérsékelheti.
…….. 8. Jelentősége miatt ma már világpolitikai tényezővé is vált.

IV. Írd a kijelentések elé a megfelelő államokat jelölő betűket. (minden kijelentés egy országra vonatkozik) 10 pont

Elért pontszám	

A. Svájc
B. Spanyolország
C. Hollandia
D. Brazília
E. Izrael
F. Belgium
G. Japán
H. Mexikó
I. Németország
J. Kanada
K. Szingapúr
L. India
M. Indonézia
N. Kína
O. Olaszország

……. 1. A vallási alapon szerveződött országban újhéber nyelven beszélnek.
……..... 2. A világ második legnépesebb állama.
……. 3. A tengerparton létrehozott különleges gazdasági övezetekben kialakult piacgazdaság ellenére az országra még mindig az erős központi irányítás jellemző.
……. 4. Városállam, itt van a világ legnagyobb forgalmú tengeri kikötője.
……..… 5. Semleges ország, amelynek 4 hivatalos nyelve van.
……. 6. Az ország északi - északnyugati részét Flandriának, a délkeletit Vallóniának hívják.
…….. 7. Városhalmaza „Patkóváros” (Randstad) néven vált ismertté.
……. 8. Nyersanyagban szegény, fejlett gazdaságú ország, a csendes-óceáni gazdasági erőtér központi országa.
……. 9. A legfejlettebb gazdasággal rendelkező déleurópai ország.
……. 10. Az Európai Unió legnépesebb és legerősebb gazdaságával rendelkező országa.

V. Melyik kikötővárosra ismersz az alábbi leírásokból? Nevezd meg a városokat! 10 pont

Elért pontszám	

1. A Jangce torkolatánál épült, széleskörű iparral rendelkező kikötőváros.....
2. A Dél-afrikai Köztársaság délnyugati, forgalmas kikötője. .....
3. Kikötő- és egyben főváros a La Plata torkolatnál.....
4. A Maláj-félsziget kis városállamának kedvező földrajzi helyzetű kikötője.....
5. Az Odera torkolata mentén épült kikötő- és iparváros. .....
6. A Gangesz deltavidékének kikötője, textilipari központ.....
7. A Kola-félsziget kikötője, amely északi fekvése ellenére sem fagy be.....
8. Dél-francia kikötő, ahová az importált kőolaj és földgáz érkezik. .....
9. Ausztrália délnyugati partján fekvő kikötő, egyben iparváros. .....
10. Az USA déli körzetének legnagyobb behozatali kikötővárosa, ahol jelentős a feldolgozóipar……

VI. Tanulmányozd a táblázat adatait, majd old meg a feladatokat! 8 pont

Elért pontszám	

Az elsődleges energiahordozók termelése és felhasználása (millió t kőolajegyenértékben, 2001)

	Európa	Ázsia	Afrika	Észak-Amerika	Dél-Amerika	Ausztrália és Óceánia
Termelés	2260	3040	570	2350	450	200
Felhasználás	2500	2670	210	2580	295	125
Népesség	730	3640	780	405	345	30

a) Olvasd le a táblázat adataiból, hogy mely kontinensek energiamérlege negatív!

.....

Mit gondolsz, miért ezeken a kontinenseken? Fogalmazz meg egy lehetséges okot!

.....

.....

.....

b) Melyik kontinensről kerül a legnagyobb mennyiségű energiahordozó a világpiacra?

*Válasz:***.....**

c) Melyik kontinensen a legnagyobb az egy főre jutó energiafogyasztás és mennyi?

*Válasz:***.....**

Hányszorosa a legnagyobb érték az egy főre jutó energiafogyasztás szempontjából legalacsonyabb értékkel rendelkező kontinensének?

Válasz: **.....**

d) Mely kontinens országainak gazdaságát érinti leghátrányosabban az energiahordozók árának emelkedése?

.....

e) Mely kontinens juttatja a kitermelt energiahordozók legnagyobb hányadát a világpiacra?

.....

Mi lehet az oka ennek? Fogalmazz meg egy okot!

.....

.....

.....

VII. Állítsd helyes sorrendbe az Európai Unió történetével kapcsolatos eseményeket! Írd megfelelő sorrendben az eseményeket jelölő betűket a sorszámok után! A legkorábbi eseménnyel kezdjed!

10 pont

Elért pontszám	

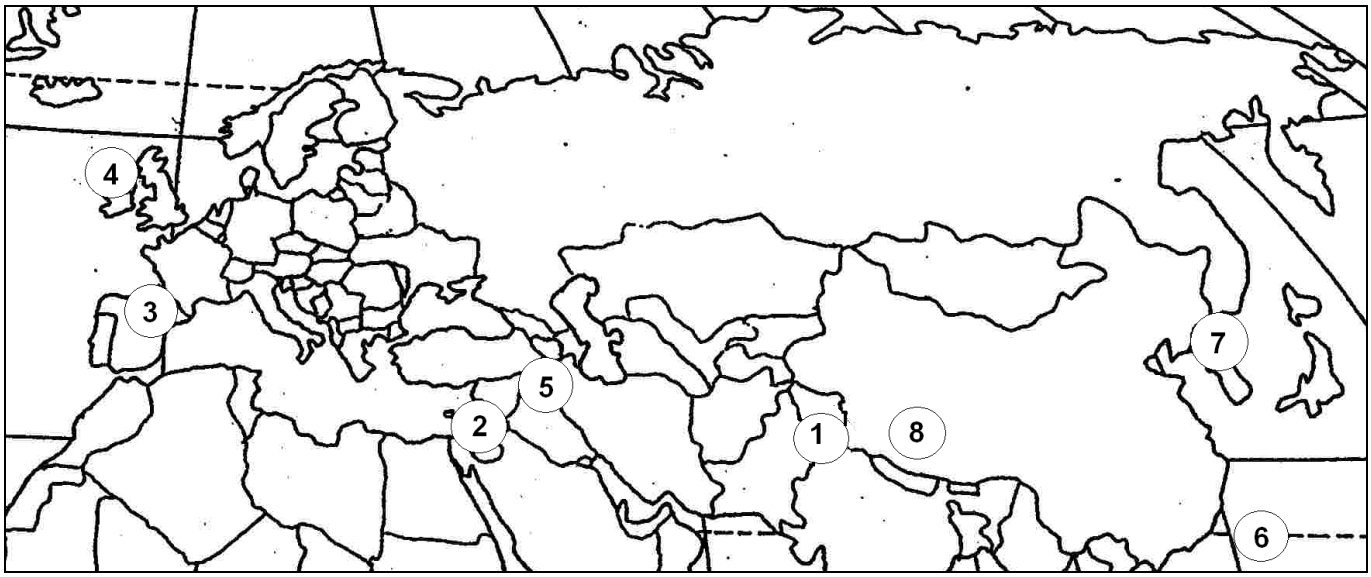
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....

A. A Monetáris Unió létrejötte.
B. Rómában megalakul a Közös Piac.
C. Málta csatlakozik az Európai Unióhoz.
D. A Maastrichtban megrendezett csúcstalálkozón a tagállamok vezetői aláirják az Európai Unió létrehozásáról szóló Szerződést.
E. Megvalósul az integráció első alapvető célja, a vámunió.
F. A Schengeni Egyezmény hatályba lépése.
G. Dánia csatlakozik az integrációhoz.
H. Rómában aláírják a szerződést az Európai Gazdasági Közösség létrehozásáról.
I. Görögország az integráció tagjává válik.
J. Az Európai Tanács felállítása.(államfők és kormányfők értekezlete)

VIII. Az alábbi táblázatban számokkal jelölve konfliktusos övezetek vannak megadva. Írd be a táblázatba a térség nevét és röviden a konfliktus okát!

8 pont

Elért pontszám	

Ssz.	Konfliktusos övezet neve	Konfliktus oka
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

IX. Egy képzeletbeli országgal kapcsolatban a következő adatokat találjuk egy statisztikai kiadványban: 6 pont

Elért pontszám	

Az ország területe: 310 000 ezer km^2
Az ország népessége: 29 millió fő
Az élveszületések száma: 195 000 fő
A halálozások száma: 226 000 fő

Az adatok alapján számold ki:

1. az ország népsűrűségét .....

2. az ezer lakosra jutó természetes szaporodást! .....
   Írd a választ a pontozott vonalra! A számításokat (két tizedesjegyig) itt végezd el!

3. Az alábbiak közül melyik területre jellemző ilyen természetes szaporodási érték?
   a) Kelet-Európa b) Közép-Amerika c) Dél-Ázsia d) Észak-Afrika

4. Indokold meg a 3-as pontban adott válaszodat!
   .....
   .....
   .....
   .....